

Politikai, társadalmi, közgazdászati, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÖTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban: A kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót és Schwarz; Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A. Bécsben: Haasenstein és Vogler, (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik Alajos, Dukas M.; Frankfurtban: Daube G. L. és Társa; Berlinben: Rudolf Mosse; Bukarestben: Vatzina R. hirdetői irodájában.

97. szám.

BRASSO, Kedd, augusztus 25-én.

I-ső évfolyam 1885.

Bauszner és a nemzetiségek.)

I.

Megszoktuk már mi azt, hogy a mit mi, már t. i. a magyar sajtó dicsér és magasztal, azt gáncsolják a nemzetiségek. Nem is tűnik már fel.

Mi dicsértük Bausznernt azért a nyíltságáért, hazafias érzelmeért, a mi jó barátaink meg irtóztatós hévvel nekirugaszkodnak, a miért ő mer jó hazafi lenni. Persze, mert hát ez nagy bűn. Érdem csak az ephialteszi jellem; a leonidási hősiesség bűn, véték.

Mert hát hiába, így gondolkoznak a „jó hazafiak“ táborában. Csak tessék! Kevés vizet fognak zavarni. — Nem is sokat törődnék mi velök, ha oly érdekes (!) dolgokat nem írnának.

Ugy tesz most a helybeli nagy német lap is. Tetszik neki Bauszner levelével foglalkozni s kegyeskedik arról három hosszú vezércikkben megemlékezni. Lássuk nagyjában, hogy mit ír az atyafi.

Hogy e levél a kormány műve, az szerinte nagyon természetes. Mert hát hogy is tenne valaki ilyesmit jószántából? Persze, hogy Bauszner a kormány bérencze, a ki ép úgy, mint Trefort, e levelét a külföldnek szánta. „A mint Trefort levele — ha csakugyan a külföldnek volt szánva — eltévesztette hatását, úgy fogja eltéveszteni Bauszner levele is. Mert mi nem fogunk a felelettel adós maradni.“

Hát jól van. Maguk azt hiszik, hogy Trefort levele is, Bauszneré is a külföldnek, nagy Germánországnak volt szánva. Hát higyjék csak kérem; mi tudjuk, hogy nem. Nekünk nincs miért keresni a külső kegyet, a mi belügyeinkbe ők nem avatkozhatnak, bármint is óhajtják önök. De abból ez egyszer semmi sem lesz. Hanem feltéve — de meg nem engedve — hogy mindkét levél a külföld részére iratott: édes jó ur, hát azt hiszi ön, hogy eltévesztik hatásukat, mert magok felelnek azokra? Ugyan-ugyan, de nagyon elbizakodott; egy kis szerénység nem ártana. Az a külföld, mely az önök rágalmait veszi ítélete alapjául, az nem érdemli meg, hogy vele foglalkozunk.

Hogy mily sulya van a maguk szavának ott, elmondunk egy kis történetkét a multból; igaz történet, mely brassai szász uraságokkal történt. Akkor is, mint mindig, valami nem

tért az orrukra; elmentek tehát panaszra a német vaskanczellárhoz. Az öreg Bismarck meghallgatta panaszukat; igen szívélyesen fogadta őket, sőt levelet adott az akkori külügy-miniszter, Andrássy Gyula grófhhoz. Nagy megelégedéssel ment a küldöttség Bécsbe. Andrássy gróf elfogadta s megmutatta nekik a kanczellár levelét, melyben ez arra kéri őt, hogy az atyafiakkal a legnagyobb szigorral és erélylyel bánják el.

Ez megtörtént egy brassai küldöttséggel. Ha nem hiszik, tessék csak tudakozódni, megtudhatják a küldöttség tagjait is.

No lám, mennyit nyomnak önök a latban!

A saját értékének oly magasra becsülését a levélíró képviselő személyének jellemzése képezi. Tudja mindenki, hogy Bauszner szász. Azért fontos e levele. De tudja azt is mindenki, hogy a szásznoknál csak addig van értéke az embernek, a mig magyarfaló; de mi-helyt hazafias érzelmi lesz: akkor mindjárt renegát s a jó isten tudja, mi még.

Igy van Bauszner is. Volt idő, a mikor magasztalták, s ma a „Kronst. Zeitung“ nem átallja azt mondani, hogy az ágotai kerület választói tévutra vezették magukat s megbizhatatlan képviselőt választottak.

Vajjon tudja-e a t. cikkíró ur, hogy e szó mit jelent? tudja-e, hogy azzal a képviselő ur magánbecsületét támadta meg, a miért könnyen lakolhat? Kötve hiszszük. Akkor nem irta volna e szót. Ez nyílt támadás, de egyszerűs mind becsületsértés és rágalom. Azt, hogy Bauszner sokkal kisebb egyéniség (unbedeutend), semmint hogy a nagy lap vele foglalkoznék, azt mondhatja, azért még jól ki is nevetik; de megbizhatatlansággal vádolni valakit, ahhoz isten és ember előtt nincs joga. Azzal átlépte az irodalmi tisztesség határait, személyeskedik, a mi pedig tiltva van a tisztességes polemianál. — Bauszner vádjá nem illet minket, az magán ügy, de illet az, hogy egy magát oly nagynak képzelő lap egy pillanatra is meg tud feledkezni az irodalmi tisztességről.

A helyett, hogy a maga háza előtt se-perne, máshova megy. Tessék csak honn maradni, tisztelt jó ur s vizsgálja csak a saját megbizhatóságát. Mondja csak meg, vajjon az is megbizhatóság, ha magyar állampolgár lé-tére külföldi segély után áhitozik, azt elfo-

gadja? . . . Tudja meg, hogy ez határos az árulással. Mert ingyen, hiába nem adnak önöknek segélyt; azt meg kell szolgálni.

Látva a csunya személyeskedést, a fakép-nél kellene önököt hagyni. Nem tesszük; követjük, kíváncsiak vagyunk, szenvedélyök mennyire viszi. Bauszner szemrehányást tesz önöknek merev ellenzéki politikájukért. Önök indokoltnak tartják magukat, a mennyiben arra „nagyon nyomatékos, kényszerítő okaik“ vannak. S miért nem mondják meg azokat az okokat? . . . Mert nem is tudják. Önöknek csak egy okuk van s azzal nem a kormánynak, hanem az állameszmének oppo-nálnak: szeretnék, ha a nagy német birodalom a keleti Kárpátok bérczeig terjedne.

Tagadják ezt, de hiába. Tagadják azt is — pedig napnál is világosabb — hogy föderalisztikus szervezetet óhajtának; tagadják, hogy a mi nemzetiségi viszonyaink nem különböznek Schweiczettől, s nem akarják elismerni azt sem, hogy a különféle néptörzsek teljes egyenjogúsítása — úgy, a mint önök kívánják — a nemzet, a magyar állam buká-sát vonná maga után.

Ez mind hiábavaló erőlködés, hasztalan hazudozás, a melyre sokat nem adunk. E tagadásukban nagyban jelzik kívánságaikat. „A mit mi kívánunk — ugymond — nem egyéb, mint a Magyarországon lakó összes nemzetiségek egyenjogúsítása. A föderalisztikus tenden-cziákról szóló beszéd csak üres phantom, ha nem szándékos valótlanosság. A mint Schweiz-ban a három nyelv, úgy Magyarországra néz-ve az öt főnyelv: magyar, német, román, szerb és tót nyelvek nyilvánítassanak nemzeti nyelv-nek, mig a vegyes ajku lakossággal bíró me-gyékben a magyar mellett csak az uralkodó nyelvek birjanak egyenjogúsítással.“

Ez a maguk kívánsága. Nevezzünk előbb egy nagyot fölötte, azután foglalkozunk vele.

Mit jelent az öt főnyelv egyenjogúsítása? Jelenti azt, hogy Magyarország törvényhozó testületében legyen mind az öt nyelv hivata-los. Oly elnököket kell tehát választani, a kik öt nyelven vezessék a gyűlést. Babylo-ni khaosz. Ezt akarják magok. — Szép história lenne ebből.

Jelenti azt, hogy Magyarország közigaz-gatásában mind az öt főnyelv legyen hivata-los. E tekintetben talán csak nincs okuk pa-

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

Kirándulás a nagy Királyköre.

(2241 méter magas.)

Ez év nem nagyon kedvezett nekünk kirándulónak, mindazonáltal az erdélyi Kárpát-egylet brassói fiókjának tagjai ritka erélyt tanusítottak a kirándulások körül. Ha egy-egy összetákoltt társaság elhatározta, hogy szombaton ide vagy oda megy, akkor nem tántorodnak vissza a résztvevők, ha mindjárt valóságos bicskák esnének is az égből vízesepek helyett. — Volt alkalmam két év előtt a brassói turisták szívós természetét bámolni. A Nagyhavasköre (Piatra mare) indultunk vagy ötvenen; a hegyek felhők között voltak, mi magunk alig láttuk egymást; volt egy néhány egyleti krakeler, kik vissza akartak indítani, de nem sikerült. Bizony mi felmentünk a legmagasb csúcsra, sőt még azon tovább is vagy két órával, mert eltévedtünk szakaszokban, és ha a mi szakaszunk nem találkozik véletlenül egy jámbor emberrel, ki egy eltévedt pár lovat vitt át Romániába (otthon felejtven út- és lólevelet) és ki minket utba igazított — ki tudja, mikor értünk volna haza! Pedig turista társaim rólam állítják, hogy elmondtam vagy 25 Miatyánkot, úgy meg voltam ijedve.

Mint mondtam, nem volt több, mint 10—15 lépésnyi kilátásunk, de azért mégis felmentünk; elköl-

töttük a magunkkal vitt edelét, el az italt, és megelégedetten tértünk vissza.

Idei augusztus második hetében öt bátor turista — köztük én a legbátortalanabb és legkisebb — elhatározta, hogy daczolva az időjárással, felmegyünk a Nagykirályköre. A fiókegylet takarékos pénztárnoka és kakasa, a vasgyuró, egy medgyesi — kötélre nem való — rezolva huszár, a fiókegylet oroszlan-szivü és farkas-étvágyu fogyasztási adószedője és én szegény magam voltunk azok, kik egymást buzdítva, augusztus 15-én esti 8 órakor elindultunk Zernestre. Mielőtt elindultunk, a belvárosban levő összes baro- és termometereket megtekintettük, de csakugyan azt tapasztaltuk, hogy igaz, miszerint a legjobb időmérő egy darab cigigarettepapír. Ha ezt kidugjuk az ablakon és visszahuzva, cseppet látunk rajta: akkor esik az eső; ha nem: akkor szép idő van. Mindegyik időmérő mást mutatott: esőt, zivatart, szelet, szép időt stb. mindenfélét mutattak ezek a tisztelt czigányaszonyok = barometer; de mi nem hittünk azoknak, hanem hittünk a mi turista-szivünknek, mely azt sugallta, hogy bátran előre, fel!

Nem is lehetett az máskép. A mi adószedőnk megszagolta a bár légmentesen elzárt fazékból, hogy abban pompás rákleves van elzárva, és kezdett min-ket buzdítani, habár erre nem volt szükségünk.

Későre jár az idő, elütötte a nyolczat, — fel az

echós kocsira. — Mehet! . . . Rágyujtottunk és énekeltünk, még ki sem érve Ó-Brassón, nehogy közülünk azt találna hinni bármelyik, hogy talán rossz kedvvel indulunk. Soha! A bécsiről mondják: »er geht nicht unter.« No ezt a mi parthienkra is merem alkalmazni, mert csakugyan mi sem hagytuk magunkat.

Mig Keresztényfalván és Rozsnyón át haladtunk, a csillagászattal foglalkoztunk. Egyelőre csak a csillagkeresés képezte tanulmányunk tárgyát. És ha véletlenül egy csillagot megpillantottunk az égen, akkor harsányan megéjleztük. Alig érünk ki Rozsnyóról, barometerem esőt mutatott, mert én, ki a bakon ültem, hús cseppeket éreztem orrom hegyén. Mennél jobban haladtunk Zernest felé, annál erősebben hullott az eső, sőt gyenge villám és menydörgés is belevegyült a tarka éjszakába. »Doch der Tourist geht nicht unter.« Én a visszamenést penditettem meg, mely nem talált visszhangra. És e szóváltás közepette eláll az eső és mi beérünk Zernestre, hol a már eleve megrendelt tehervívó ló és vezető, erős álomban ringatták egymást. Gligori Nicolaenak hívják a mi vezetőnket, lakik Zernesten 4. házszám alatt.

Megdörgettük a kapuját, behajtottunk az udvarra, lerakodunk a szekérről, falatozunk és tekintetbe sem véve, hogy eső volt, egy és fél órakor — persze éj-fél után — megindultunk.

naszra. A közigazgatás az illető megyékben uralkodó különféle nyelvek egyenlő érvényesége szerint foly. Brassó megye három nyelven dolgozik. — Még mit akarnának?

Jelenti azt, hogy iskoláink legyenek magyarok, németek, oláhok, tótok és szerbek, a hol magyarul ne kelljen tanítani.

Jelenti azt, hogy az állami hivatalok adjanak öt nyelvű végzéseket; s jelenti még azt, hogy ez ország ne legyen többé Magyarország, hanem „Vegyes” kereskedés — azaz birodalom! . . .

Igen bizony, kedves jó urak, ezek a maguk kívánságai. Sem több, sem kevesebb. S mert ennek embert nem találh. ak, hát agyonlarmázzák a világot, hogy mi itt elnyomjuk magukat, kifosztjuk vagyontukból s elraboljuk nemzetiségüket.

Legyen nyugodt uram, nem vágyunk mi maguk után. Annál jobb falatot óhajtanánk.

A kremsieri császár-találkozás napjainak közeledtével, az európai sajtó mind élenkben kezd foglalkozni a nevezetes politikai eseménnyel. Figyelemreméltó a „Daily News” nyilatkozata. A tekintélyes angol lap élenkben kikel ama nézet ellen, mintha Anglia most, mikor konzervatív miniszteriuma van, teljes nyugalommal és gondtalansággal nézhetne a kontinensen történő el. Salisbury ugyan azt mondta egyszer, hogy örömmel fogná hallani az osztrák-magyar-német szövetség híreit. Oroszország felől azonban mindig nagyon ellenséges módon nyilatkozott, amely Oroszország pedig ma nyilván igen jó viszonyban áll Ausztria-Magyarországgal, meg Poroszországgal. S ebben az Oroszországban nagyon bizalmatlankodnak a mostani angol kormány iránt, mert nem hisznek békés szándékaiban.

A román-francia vámháboru. A francia hivatalos lap egy aug. 20-ikáról kelt rendeletet közöl, mely szerint a Romániából Franciaországba behozott áruk vámja az érték 50 százalékában állapítatik meg. A rendelethez indoklás van mellékelve, mely kifejti, hogy a kormány kénytelen a ráruházott joggal élni, miután Románia nem hajlandó a francia készítményekkel szemben követett prohibítív vámrendszeren változtatni.

Angol-orosz-afghán viszály. A „Herold” hiteles forrásból vett értesülés nyomán azt írja, hogy az orosz kormány megkapván néhány nap előtt az afghán határnak a helyszínén fölvett topografiai külön térképét, elhatározta, hogy nem ragaszkodik többé a Zulfikarszoros névvel jelölt határvidék bekebelezéséhez.

Brassó megye az országos kiállításon.

I.

A budapesti országos kiállítás még évek múlva is büszkesége lesz a magyar nemzetnek. Büszkeségünk méltó tárgya, melyet bámul osztrák, német, horvát, cseh, francia és lengyel. Bámulnak a magyar nemzet oly nagy, oly gyors haladása felett. Az a nemzet, melyről eddig a külföld csak annyit tudott — többet nem akart tudni, — hogy „barbár”, melynek hegyein és rónáin vad, nomád népeket véltek, az az ország ma a külföld csodálatának tárgya.

Itt új barometerek álltak rendelkezésünkre, melyek tapasztalaton alapulnak. Gligori barátunk azt állítja, hogy ez éjjel nem csiptek a zernesti bolhák — tehát a legszebb időnk lesz. A több rendbeli tyukszemek sem fájnak. Tehát gyujtsuk meg a magammal vitt sololámpát, mely ez alkalommal a hold és csillagok helyét pótolva, kitűnő szolgálatot tett. — Rozsnyó és Zernest között talán még most is hull az eső, de a mi utunk megkíméltetett, sőt a midőn kiértünk Zernestből, örömmel tapasztaltuk, hogy lábunk alatt száraz a talaj, hogy itt tehát nem is volt eső.

Vigan haladtunk előre. Bezzeg nem láttunk tovább, mint a meddig orrunk ért, de az mit sem tett. — Elhagytuk a hajdani Tecló-féle gyufagyárt. el Metianu nagyszerű fűrészgárát, elhőmpölyögték előttünk a gyönyörű uri források és elértünk a Riu-szoroshoz, mely a kis Királykő sziklát elválasztja a Mogura hegylánczától. A szorosban lámpám nagy szolgálatot tett, mert nem egyszer kellett átlubiczkolni a Riupatakán és forrásokon, mi sötétben nem épen kellemes. — Az előttünk levő szoros mindig szűkebb kezd lenni, Elöl megy a Ganymed, utána a teherhordó ló, ezt követi a vasgyuró és utána jövök én a holdat és csillagokat helyettesítő lámpával.

(Folytatása következik.)

A mit vendégeink itt nálunk szépet mondanak, azt az udvariasság mondatja velök, az után nem itélünk. De igenis a külföldi sajtó tárgyilagos, osztatlan elismerése, az képezi — s talán jogosan — büszkeségünket. A budapesti orsz. kiállítás az Európában újabb időben rendezett országos kiállítások között méltán számítható a legelső sorába s a magyar nemzet valóban büszke is lehet a sikerre; mert a külföld elismerése által legjobban sikerem siker nem lehet ephemer, nem tekinthető pillanatnyi hódolatnak, hanem oly eredmény gyanánt jó számba, mely egyrészt közgazdasági tekintetben elért vívmányainknak követel elismerést, másrészt dokumentálja, hogy kulturális szempontból való haladásunk az utóbbi évtizedben Magyarországnak a kulturnemzetek sorában nemesek az öt megillető helyet, hanem törekvéseinek teljes elismerését is biztosítja.

Az országos kiállítás hí tükörképe Magyarország közgazdasági s kulturális helyzetének. Az ország minden vidéke kisebb-nagyobb mértékben képviselve van ott. A főszerep természetesen a fővárost illeti. Budapest iparosai dominálnak. De nem kevésbé szépen van képviselve a vidék is. A ki elfogulatlan szemléli meg a kiállítást, a ki némi fáradságot szentel a kiállított tárgyak származási helyének s összehasonlítást tesz ezek között, lehetetlen már csak futólagos áttekintés után is, dicsérettel meg nem emlékezni Brassó megyéről.

Hazánk Királyhágón ineni része — Erdély — igen szépen van képviselve; de ha igazságot osztunk, egy percig sem habozhatunk annak bevallásával, hogy Budapest főváros után Brassó megye áll a második helyen.

Alkalmam volt hosszabb ideig értekezni a kiállítás igazgatójával Schierer Gyula miniszteri tanácsos ur ő méltóságával, a ki a legnagyobb elismeréssel szolt azon nemes buzgalomról, melylyel a kiállítás ügye nálunk felkaroltatott.

Es valóban e megye kiállítói megérdemlik e kitüntetést. Az iparnak kevés ága van, mely Brassó megye részéről képviselve ne volna. A mi pedig ki van állítva, az diszére válik iparunknak.

Vannak kiállítóink, a kik versenytárs nélkül állanak. Goldschmid arany s ezüst művei, Birthelmer takaréktűzhelyei, Nagy József harmoniuma, végül a hétfalusi csángó-szoba, az egész kiállításnak diszei.

A brassói posztó- s általában textil iparunk, a brassói bőr- s faipar, nemkülönben a bádóg s kötélverő iparágak egyenként s összevéve bátran állíthatók az ország bármely vidékének hason iparágai mellé. Nem kell szégyenlenünk azokat. Mezőgazdaságunk s gyapjuiparunk a legszeleesebb körökben is méltó elismerés tárgyai; sőt mi több, statisztikai adatok bizonyítják, hogy Brassó megye mezőgazdasági tekintetben előbb áll a dús rónájú Alföldnél, termelése nagyobb.

Mindazonáltal pang iparunk. Igaz, sok tekintetben rajtunk kívül fekvő okoknál fogva. De egészen ártatlanok mi sem vagyunk. A bün egy része minket is terhel. Nem ismerjük saját iparunkat. Pedig ez az első.

Ezen nagy hiányon segitendő, be fogjuk mutatni iparunkat úgy, a mint az a kiállításon képviselve van.

Gróf Bethlen András főispán ur ő méltósága érdeme, ha ezt tehetjük. Ő méltósága kezdeményezése folytán történik a kiállítás reánk vonatkozó

részének tanulmányozása. Ő méltóságát illeti a mely köszönet.

Szerettem volna egyenként foglalkozni minden egyes kiállítóval. A kiállító s kiállított tárgyaik száma, lapunk szűk tere, maga a tanulmányozásra fordítani szükséges idő telemek volna nem engedik azt. A mennyire lehet azonban, behatóan foglalkozom a fontosabbakkal s kiterjeszkedem a nagyobb kiállítókra egyenként, a kisebbekre csak nagyban, s ha ismertetésemben némi hiányok kétségtelenül felmerülnek, tulajdonítsa a t. olvasó a kiállító — hogy ne mondjam — udvari atlanságának, kik még ott is elzárkóztak, a hol azt saját érdekeik kívánják. Határozott írásbeli külön megkeresésem daczára is a többség nem adott információt. Ebből is nemzetiségi kérdést csináltak.

Még csak egyet. Az olvasó csodálkozni fog, ha 154 brassó megyei kiállító között alig fog néhány magyar névvel találkozni. Hogy hol van ennek oka, nem tudom. De hogy reánk nézve ez baj, azt tudom.

Ezek előrebocsátása után immár megkezdhetjük magat a tárgyankénti leírást is.

Szterényi József.

Román lapszemle.

Mindenek előtt arról írok, a mi nincs a román lapokban. No, ez pompás román lapszemle lesz! Most az egyszer így kell, hogy írjak.

A „Gazeta”, „Tribuna”, az ő csókos barátjuk a „Kronstädter Zeitung” feljajdulnak arra, hogy megyénk tanfelügyelője, a kultur-egylet részére ismerőseitől 10 krajczárt kér. Erre a feljajdulásra siettünk a szükséges megnyugtató felvilágosítással. Gondolja a t. olvasó, hogy talán csak volt a mi kedves kollégáinkban annyi méltányosság, hogy siettek ők is a mi felvilágosításunkat azonnal közölni? Mentsen Isten! hiszen akkor átlátták volna olvasóik, hogy őket a derék kollégák félrevezették. Csitt! ezt száznak és románnak nem szabad megtudni! Ilyen méltányosak ezek a mi szász és román kollégáink, így igyekeznek jó irányban vezetni olvasóikat. Nagyon nőjjenek s meg se javuljanak! — Most térjünk a dologra.

„Ei, ce mai dice foita patriotica?” „No, s mit szol még a hazafias lapocska?” Ki kérdezné ezt más tőlünk, mint a brassói lepedő „Gazeta”? Miért kérdezi? Mert megróttuk több ízben s megrójuk ezután is azért, hogy az erdélyrészi közművelődési egyletünk ellen duhajkodik. Hát mihez kell itt nekünk szólni? A „Gazeta” azt állítja, hogy neki igaza van, mert lám, legközelebb augusztus 30. és 31-én miből fog állani a kolozsvári kultur-egylet közgyűlése? Szerinte ezekből: zene, lobogó, vendégség, fekete kávé, két óraker közebéd. Nos mit szolunk mi ehhez? lám, hogy a „Gazetának” van igaza! Le vagyunk főzve. No, most feleljünk, ha tudunk!

Itt van válaszunk.

Az erdélyrészi román népnevelési egylet f. aug. hó 29. s több napjain tartandja ez évi közgyűlést Szamos-Ujváron. Ott nem lesz zene, lobogó, vendégség, fekete kávé és közebéd. A derék Bologna elnök ilyen kicsinységekkel nem fog vesződni; itt fog kapni minden tag napjára egy preszkurát s a ki ennél többet fog követelni s épen élvezni, az legyen átkozott. Afurisitu se fie!

Tudjuk, hogy erre az afuriseniara nem lesz szükség, mert minden tag meg fog elégedni egy presz-

Apróságok.

A tromf.

IV. Henrik francia király kérdeze egy nőtől, kinek szépsége korán elhervadt:

— Asszonyom, mennyi ideje csak annak, hogy a szépség kastélyától bucsut vett?

A nő nyugodtan felelé:

— Bizonyosan nem tudom, de azt hiszem, épen annyi ideje, a mióta felséged az udvariasság kastélyát elhagyta!

Az elővigyázat.

Férj: Örömmel tudatom kedvesem, hogy életemet biztosítottam. Itt a police.

Nő: Ugy? Ebből is látszik, milyen figyelmetlenek és önzők vagytok ti férfiak. Az én életem biztosítása bezzeg nem jutna eszedbe!

Rosszul értette.

Bárónő: Foglalkozik valamivel a fiam?

Inas: Igen, kártyázik a zongoratanítóval.

Bárónő: Kártyázik? Lehetetlen!

Inas: Igenis; épen az elébb hallám, hogy a zongoratanító ur kétszer is hangosan mondta: „Aszt kell játszania.”

Fegyverválasztás.

A körben valaki arezul ütötte Gaetan de Sainte Flemme őrgófot. A párbaj elkerülhetetlen; föltételeiről vitakoznak.

— A legszigorubb föltételeket kívánom — mondja az őrgóf segédéhez. — Egyikünknek meg kell halmia.

— Válasszon fegyvert. . .

— Nem lehet más, mint pisztoly. Csak az egyik fegyver lesz megtöltve. Távolság öt lépés. Mint sértett felet, engem illet a fegyverválasztás. . . én a töltöttet fogom választani.

Szerelmi vallomás.

Egy érzelgős hölgy, isten tudja, hányadszor, kérdezte férjét:

— Hugó, szeretsz-e engem?

— Ezer menydörgős menykő! hányszor ismétlem már? — volt a válasz.

Nem érti a tréfát.

A kávéházban pofonütnek valakit. Egy ideig gondolkodik, azután odafordul ahhoz, a ki őt pofonütötte:

— Uram, komoly dolog ez, vagy tréfa?

— Egészen komoly!

— Az már más! — kiált méltatlankodva a fölpofozott. — Mert nem szeretem az ilyen tréfát!

Gyermeklogika.

— Kis mama, igaz-e, hogy a nagyon kicsiny gyermekek a vasuton csak a fél-menetdíjat fizetik?

— Ugy van, fiam.

— Akkor az öregek, a nagyon öregek, teszem, a kik olyan öregek, mint te, bizonyára kétszeres menetdíjat fizetnek?

kurával. Ennyit kaptak a román asociatiunea tagjai és vendégei is 1883-ban itt Brassóban. Erre csak emlékezni fog még a „Gazeta” is, hiszen ő nem volt akkor sem közehében, sem koncertben, sem a feketetemplomban, sem bálban, sem a Pojánában; fekete kávét sem élvezett. Ő akkor az összes tagokkal három nap csak tiszta vizet ivott és preszkurát evett. Az igaz, hogy a társulatnak így valami nagy jövedelme lehetett akkor, mert maga a „Gazeta” szó-lalt fel két év eltelté után, hogy hát számoljanak be a bálók, koncertek jövedelmével az illetők. Erre jött is egy-két ráduplázás a „Gazetára”, de nem Ira Paine-től. Mi hűséges olvasói vagyunk a lepedő „Gazetá”-nak, de nem olvashattuk még, hogy az az elszámolás megtörtént volna. S most már, miután tudjuk, hogy Brassóban az asociatiunea tagjai és vendégei milyen szent életet, valóságos kalugeri életet éltek 1883-ban s a jövedelem maig sincs a „Gazetá”-ban kimutatva, most meg mi kérdezzük tőle: „Ei, ce Țici la acestea, Țertate colega?”

Sokkal érdekesebb most még ennél is az a csokolódzás, ölekezés, az az „ugy szeretlek, majd meg-eszlek”, a mit napjainkban a „Kronstädter Zeitung”, a „Gazeta”, a „Siebenbürgisch Deutsches Tageblatt” és a „Tribuna” véghetetlen bánatunkra Trefort, Bausz-ner és Moldován Gergely ellen elkövetnek.

A „Tribuna” vezércikkét penderít Bauszner ellen, a „Kronstädter” siet nyakra-főre lefordítani és vezércikk képen olvasói épületére feltálatni. A „Siebenbürgisch” menydörög Trefort ellen, a „Gazeta” siet olvasói számára lefordítani és kiadni, sőt a „Siebenbürgisch”-ből vezércikkkezni.

A „Siebenbürgisch Tageblatt” megtámadja Bausz-nernt, a „Tribuna” utána kiadja: asia este! Kellett ez nektek Trefort, Bauszner és Moldován Gergely! Örök érdeme e három hazafinak, hogy a nyarat kihuzatták a két német és két román lappal. És mi a veleje, — ha csakugyan van — ennek a sok tinta-vesztegetésnek? Ennyi: Nem kell a magyar nyelv.

Hát hádd mulassák magukat, mi ne rontsuk el kedvüket, mert Gleichberechtigungnak kell ám szt.-István országában lenni és ez szászul-románul azt teszi, hogy: »a magyar nyelv tanulása sérelem.«

Bizony sok bölcs ember van boldogult szt. István országában, a kik úgy értelmezik ez egyenjoguságot, hogy a szász és román is tudjanak magyarul. Nem szükséges! A Gleichberechtigung abból áll, hogy még a pinczér se merjen Brassóban szász és román nationalistát magyarul köszönteni, mert ha igen: igya meg ő a feketetelevesét. Mi pedig csak nézzük és gyönyörködünk ebben a szász és román Bruderschaftban. Ugyan mi gyönyörűség van ebben? Hát nem így tettek 1848-ban is és nem adta meg a magyar annak a Bruderkedésnek az árát? Nem annak adta meg az árát, hogy ellenünk ők ketten kezét fogtak. Kicsi legények voltak ők ahhoz. Muszka kellett ahhoz. —

Ma más világ van. Ma, ha szász és román a magyar állameszme ellen vesztegetik a tintát s egymással ölelkeznek: ebből, ha csak valamelyik megyei. komunitási, községi bíró-, jegyző- választásnál, román pap és tanító dótációjánál össze nem vesznek, ebből, mondom, nagy haszna lesz a magyar hazának. Két olyan elem ölelkezik össze, mely eddig egymással, mióta egymást ismerik, 1848-at leszámítva, farkasszemet nézett. Az ilyen ölekezés hazafiai örömmel kell hogy eltöltse minden igaz hazafi szívét. Igen, de megsz- nek minket!

Eszük ágában sincs, s ha volna? — Kérem, ma-napság Európában nem esznek sehol emberhúst. Beszületet? Ezer éves Magyarországot? Ezeket meg mi védelmezzük még a poklok ellen is, persze tintával, mert így hozza ezt most magával a sajtószabadság.

Czenkalji.

Kulturregylet.

Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület tagjainak száma 5000, ebből 25 örökös, 600 alapító, 3541 rendes, a többi pedig pártoló tag. Az adományok száma nagy. Van eddig 18 választmány és fiók. Kibocsátott 5000 gyűjtőív, vissza-érkezett 750. Kézpénzben önkényt, felszólítás nélkül befizettetett 70,000 frt. Az aug. 31-iki közgyűlésen tiszteletbeli elnök, elnök és két alelnök fog választatni. Az ünnepélyre bármely vasutnál folyamodhatni kedvezményes jegyért. A vendégek elszállásolásáról, kik bejelentetnek, gondoskodva lesz. Az egyesület egy év óta csupán nyomtatványokra költött; tiszteletdíjat senki sem huzott. A beérkező pénzek naponta pénztintézetekben helyeztetnek el. Az egyesület pénztét jövőre is valamely pénztintézet fogja kezelni. A közgyűlésre az előkészületek nagyban folynak.

A brassai főkegyletnek újabb tagjai lettek:

Rendes tagok: Antal János birtokos, Haluskay András kalapos, Knapp Mihály fényképész, Gál Lajos, Benkő Áron, Kocsuba János, Schneider Márton, Makoldy József, Zayzon Albert, Schröder Henrik, Kopanits Ödön távirásztisztek, Bartha József és Nagy Károly fogházörrmesterek, Rácz József könyvvezető s Kreuz Vilmos kereskedő, Zeriff Mihály kereskedő Brassóból. Mihályi Károly ev. lelkész, Szi'ágji Márton magánzó s Perényi Róza óvónő Apáczáról. Kiss Lajos tanító Türkösből; Farkas István tanító Csernátfaluból; Morres Ilyés jegyző Zajzonból; Signorino János vámgyakornok Vöröstoronyról; Barsai Albert tanító B.-Ujfaluból és ág. ev. egyház Pürkerecz. Összesen az eddig kimutatottakkal együtt 318 rendes tag.

Pártoló tagok: Fogarascher Vilmos, Albricht Gyula, Sorbán György távirásztisztek, Tuschner Ferencz vasuti fékező s Berár János vasuti alkalmazott Brassóból. Sipos Samu bíró, Nagy Vilma óvónő, Papp János egyh. gondnok s Biró Sándor kereskedő Pürkereczről; Kelemen Károlyné óvónő Türkösből; Gáspár Anna óvónő Csernátfaluból; Perényi Julia óvónő Hosszúfaluból; Péterffy Sándor jegyző Apáczáról s Orendi Rikárd fővigyázó Predeálról; — összesen 29 pártoló tag.

Dicsérettel kell e helyen megemlékezni Mayer József ügyvéd urról, a ki 75 kr. adományt juttatott pénztárunkba, mint oly összeget, melyet peres felek egyike sem akart elfogadni. Éljen az ügyvéd ur!

A brassai főkegylet tagjai által hat évre eddig aláíratott 6184 frt. Váratlan eredmény!

Vasuti jegyek a kiállításra.

Ezen czímen lapunk egyik barátjától veszszük az alábbi cikket, melyet egész terjedelmében adunk:

Brassó, 1885. augusztus 16.

Az utazó közönségre nem érdektelen körülmény az, hogy a predeáli magyar vasuti állomás kiállítási menetjegyeket 30 napra ad ki, melyeket mindennap minden vonathoz lehet használni.

Ha tehát valaki Predeálon vált jegyet, két előnyben részesül: az egyik, hogy 30 napig maradhat távol; a másik, hogy akármely napon utazhatik.

Sokan fel is használják ezen előnyt, hozatván maguknak Predeálról jegyet.

Ilyen körülmények között nem tudjuk megmagyarázni magunknak, hogy miért e visszás helyzet, s mire való ezen kedvezmény Predeálról?

Hisz a mint látjuk, ezen intézkedést, úgy is ki-játsza az élelmes utazó közönség. Nem-e jobb volna, ha a m. k. államvasutak tek. igazgatósága egyenlő mértékkel mérne mindenkinek?

Jellemző volt a napokban a következő eset:

Romániából jött egy kereskedő, Brassóból tovább utazandó Budapestre a kiállításra. Olvasta otthon, hogy a kiállításra a magyar államvasut 30 napra érvényes kedvezmény-jegyeket ad ki, a melyek minden vonalhoz érvényesek. Ennek folytán oly jegyet akart váltani a brassói állomáson. Csakhogy itt nem adhattak, azt felelvén, neki, kogy csakis Predeálon lehet azon jegyeket váltani. Az érdemes oláh utas kérdezősködik, hogy hol s kinél váltható az a jegy, mire feleletül nyeri, hogy a magyar vasuti állomásnál. Hát itt Brassóban nincs magyar vasuti állomás? — volt a viszonzulás. A román atyafinak sehogys sem ment ez a fejébe, miért van kizárólag Predeálnak ily kedvezménye. De mert neki szüksége volt egy 30 napos jegyre, hát bizony itt maradt ő más napig Brassóban és hozatott magának Predeálról menetjegyet, azzal azután tovább utazott. A brassói állomásról nem egy ilyen jeggyel utaznak. Ajánlanám ezt a m. kir. államvasutak tek. igazgatóságának figyelmébe.

Szemlélő.

Tan ü g y.

Iskolai értesítés.

A nagyméltóságú vallás- és közoktatási miniszterium f. évi július hó 15-én 26,745. szám alatt kelt magas intézkedésével a brassói állami polgári fiúiskolának — a város ipari és kereskedelmi fontosságára való tekintetből — fokozatosan főreáliskolává alakítását rendelvén el, a polgári iskola I-ső osztálya a jövő 1885/6-ik tanévvel megszűnik s V-ik osztálya nem fog felállttatni. Ezek helyébe lép a főreáliskola I. és V. osztálya, s a polgári iskola IV. osztályát végzett tanulók átléphetnek a főreáliskola V. osztályába.

A polgári iskolának megmaradt II., III. és IV-ik osztályába a tanulók felvétele szeptember 1-én és 2-án azon értesítés mellett eszközöltetik, miszerint intézkedés tétellett az iránt, hogy ezen osztályok tanulói a francia nyelvben a reáliskolai tanterv kívánalmaihoz képest nyerhessenek oktatást, illetőleg hogy ez által a főreáliskolába akadálytalanul léphessenek át.

A polgári leányiskolába lépő tanulók felvétele szintén szeptember 1-ső és 2-ik napján történik a p. iskolai igazgatósági irodában délelőtt 8—12-ig és dél-után 2—4 óráig.

A polg. leányiskola I. osztályába csak oly tanuló léphet, kinek az elemi iskola IV. osztálya számára kiszabott tantárgyakban elegendő jártassága van s ebeli ismereteit a fennirt napokon tartandó felvételi vizsgálat utján igazolja.

A polgári fiú- és leányiskola osztályába beléphet minden oly tanuló, ki koránál fogva az általa kijelölt osztályba beillik és az azon osztályban megkívántató előkészütségről vizsgálat utján bizonyoságot tesz.

Az elemi iskolákba a növendékek augusztus 30-án és 31-én vétetnek fel, még pedig a belvárosi iskolai tanulók az állami leányiskola-épület (szt.-János-utca, 635. sz. a.) földszinti irodájában, és a bolonyai isk. tanulók a bolonyai állami iskolaépületben.

Tandij a polgári iskolákban 5 frt, az elemi iskolákban 2 frt. A szegénységüket kimutató tanulók tandijt nem fizetnek. Felvételi díj czímen az iskolai könyvtár javára az elemi iskolánál 25 krt és a polgári iskolánál 50 krt mindenik tanuló fizet. A díjak a beiratás alkalmával fizetendők.

Brassó, 1885. augusztus hó 24-én.

Az igazgatóság.

A sz.-udvarhelyi állami főreáliskola értesítése.

A székely-udvarhelyi m. kir. áll. főreáliskola felkért következő értesítés közlésére:

I. A székely-udvarhelyi állami főreáliskolában a jövő iskolai év szeptember hó 3-dikán nyitattik meg; a tanulók az intézetbe a megelőző két napon vétetnek fel. A középiskolai rendtartás értelmében: »A középiskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9 évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb, mely körülmény keresztlelél, illetőleg hiteles születési bizonyítvány alapján igazolandó. Tizenkét évnél idősebb fiú fölvétele fölött a tanártestület határoz. Ismereteinek mértékére nézve megkövetelendő, hogy a népiskola negyedik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon; ez ismereteit külön felvételi vizsgálatlal igazolja.«

A fölvétel idejét a nagyméltóságú vallás-közoktatási miniszter ez évi 735. sz. rendeletével következőleg szabályozta: „Ha valamely tanuló a rendtartás 2-ik pontjában megállapított beiratkozási idő után kéri magát fölvételre, fölvétele iránt a beiratási idő utolsó napjától számítva 8 napig a késedelem indokainak tekintetbe vétele mellett az intézeti igazgató határoz.

Ha pedig a fölvétel iránti jelentkezés a beiratási határnaptól számítva egy hét után, de két hétnél nem későbbben történik, a fölvételre az engedélyt a tank. főigazgató adja meg, alapos indokolás nyomán. Minden később jövő tanuló kérelmével utólagos fölvétel engedélyezése iránt a főméltóságú vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszteriumhoz utasítandó.*

Az ismétlő- és felvételi-vizsgálatok a beiratás napjain tartatnak. Egyébiránt a felvétel a múlt évi iskolai bizonyítványok alapján történik. Ismétlő vizsgálatra kizárólag azok állhatnak, a kiknek csak egy tárgyból van elégtelen osztályzatuk. Az előkészítő osztályban a tanulók vizsgálat alapján vétetnek föl az elemi és népiskolákból.

Díjak. Az előkészítő osztályba való felvétel s benne a tanítás teljesen díjtalan. A reáliskola osztályába lépők egyszer mindenkorra 2 frt 10 kr beiratás díjat fizetnek, s ezen fölül évenként 1 frtot a »tanulók könyvtára« számára s 50 krt nyomtatványokra. A »tandij« egész évre 18 frt, mely két részletben, fél-évenként előre fizetendő be. A szegénysorsu tanulók, ha kellő magaviseletet s a tanulásban jó igyekezetet tanúsítanak, kérelem folytán a nmlt. kormánytól »tandijmentességet« nyernek, melyre mindaddig számot tarthatnak, mig ugyanilyen tanulói minőségükben megmaradnak. A múlt isk. évben a »tandij« minden illetékes kérelmezőnek elengedtetett.

Hogy intézetünk egyes növendékeinek, a kik esetleg oly pályára kívánnak lépni, melyen a latin nyelv ismeretére szükségök van, alkalmuk legyen e nyelv megtanulására: a nmlt. vall. és közokt. miniszt. 1881. évi 12,525. sz. intézménye folytán reáliskolánknál az 1885/6-ik isk. évben is két rendbeli latinnyelvi tanfolyam nyitattik meg, egy a haladó, más a kezdő önként vállalkozó tanulók számára, heti 2—2 órával. Ezen ingyenes tanfolyamot a tanárkarnak latinnyelvtanításra képesített tagjai fogják vezetni.

A szülők megkeresésére, kik gyermekeiket az intézetbe szándékoznak adni, az igazgatóság szívesen ad tüzetesebb értesítéseket, s jelesen utbaigazításokat tanulók tisztességes teljes ellátására (havonként 15—18 frtért) vállalkozó családok iránt.

(Vége következik.)

Vidéki élet.

Abrudbányai levelek.

IV.

— Mese az egyszeri szabólegényről. — Az erőszak netovábbja.
— Esküvő. — A »Tribuna.«

Tisztelt szerkesztő ur!

Olvasta-e Hoffmann, Lafontaine meséit? . . . Én, jóllehet már 45 éves gyermek vagyok, még ma is szeretem a meséket. Engedjen elmondanom egyet. Volt az óperenciás tengeren tul, egy bányaváros, melyben élt egy rövidlátó szabó és egy református pap. A szegény Józsi — t. i. a szabó — addig kérte a Berzít — a papot, — míg végre ez megsajnálta, s erővel bár — csinált belőle urat, — városi tanácsos urat. Ez volt a jótétemény, mely után következett a — hála! Pár év múlva a tanácsos ur és társai, minden testületből kimarták a papot. Tanúság: jótettért jót ne várj! . . .

Az abrudbányai urak egy része még a múlt őszszel minden egyesületből jegyzőkönyvileg kizárták az abrudbányai református lelkészt Molnár Albertet, s jóllehet az alispán, s a belügyminiszter e jegyzőkönyvi kizárást, mint indokolatlant, megsemmisítette, az ellenpártiak e kizárást megsemmisíteni, s a lelkészt társadalmi jogaihoz visszahelyezni nem akarják. Ez valóban az erőszakoskodás netovábbja! . . .

Székely István helybeli fiatal kereskedő esküvője az itteni állami iskola egyik tanítónőjével Szederjessi Ilonka kisasszonnyal — a fama szerint — e hó 29-én lesz. Őszinte boldogságot kívánunk! . . .

A »Tribuna« a III-ik levelem egy részét kegyes volt átvenni; de hát csak ennyit? Hisz' ha annyira belém szeretett, fogadjon be tiszteletbeli oláhnak, s akkor közvetlenül tölem fogja kapni a tudósításokat, s akkor módja leend meggyőződni, hogy nem mindent úgy kell olvasni, a hogy irva van! . . . Hát a goromba román körjegyzőkről csak atyafiságból is, miért nem emlékezett meg? E sorok írója pártolja Pap Emilt, a román, mert méltó arra; de szidja, mint a bokrot, Tóbiás Sándor és társai román körjegyzőket, mert megérdemlik. Acéstá e dreptate, frate!!

Aranymosó.

Beküldetett.

Kérdés a brassói szépitő-egylet elnökségéhez.

Brassó, 1885. augusztus 20.

A brassói szépitő-egylet a Postarét feleit egy sé tányt szándékozván létesíteni, melynek összes költségei 770 frt 82 krban állapították meg, az ajánlati tárgyalás f. évi július hó 25-én tartott.

Ezen ajánlati tárgyalás ötletéből a következő kérdéseket bátorodom fennevezett egylet elnökségéhez intézni:

Igaz-e az, hogy ezen ajánlati tárgyaláshoz Aronsohn Moritz és Lupan részéről ajánlatok adtak be, és hogy az előbbi az előírányzott összegből 20%-ot, az utóbbi pedig csak 10%-ot engedett le, illetve ennyivel olcsóbban ajánlkozott a munkát megtenni?

Igaz-e továbbá az, hogy daczára annak, hogy Aronsohn M. sokkal előnyösebb ajánlatot tett, a munka mégis Lnpánnak adatott?

Igaz-e továbbá az, hogy a munka Lupánnak azért adatott, mert ez szóval kijelentette, hogy a munkát azonnal megkezdeni akarja? és ha ez igaz, miért nem kérdeztetett meg Aronsohn is, hogy vajjon ő a munkát nem hajlandó-e ugyancsak azonnal megkezdeni, miután tudomásom szerint Aronsohn erre kész volt, sőt e tekintetben előzetesen nyilatkozott is?

Midőn felkérem az elnökséget ezen kérdésekre 8 nap alatt válaszolni és az ügyet indokoltan a nyilvánosság elé terjeszteni, nehogy ahhoz behatóbban legyek kénytelen szólni, egyuttal figyelmébe ajánlom az elnökségnek, hogy ezen ügy a dolog természetéből folyólag, különben is nyilvános, mert az egylet a tagok díjaiból tartatik fenn.

Egy-egyleti tag.

Művészet.

Az orsz. m. k. zeneakadémia igazgatósága következő értesítés közlésére kért fel:

Az orsz. m. kir. Zeneakadémiában (Budapest, VI., Andrassy-út 67. sz.) a felvételi feltételek a következők:

Az orsz. Zeneakadémia növendékei lehetnek nem és származásra (honosságra) való tekintet nélkül, még pedig ifjak: éltük 15-dik. nők: 16-dik évének betöltése után, a mennyiben az általános műveltség azon fokát elérték, mely az előszabott tananyag felfogásához megkívántatik és határozott zenészetű hajlammal bírnak. Azon tanosztályokban, hol a tanítványok száma meghatározott, első sorban a honfiak veendőek fel, s csak az ezek által el nem foglalt helyekre vétethetnek fel külföldiek is.

Ezen felül megkívántatik:

a) A zeneszerzési főtanszak I-ső osztályába való felvételnél a zenészet elemi részeinek ismerete s a zongorajátékban való jártasság.

b) A zongora főtanszak I-ső osztályánál: valamennyi kemény és lágy hangrovat elméleti és gyakorlati ismerete, példaképen a Czerny-féle »Schule der Geläufigkeit« és a Haydn könnyebb sonataiban előforduló technikai és rhythmikai nehézségek megoldása, a zenészet elemi részének ismerete.

c) Az orgona főtanszak I. osztályánál: a zenészet elemi részeinek ismerete és zongorajáték.

d) A magán-éneknél: rendszerint, még pedig ifjakra nézve a betöltött 18-ik év, nőkre a betöltött 16-ik év; egészséges testalkat, jó hang és a zenészet elemi részének ismerete és zongorajáték.

e) A hegedű tanszak I. osztályában: a diatonikus hangrovatok; a törött, kemény és lágy hármasok, valamint a szükített heteshangzatok játszása három oktáván keresztül. A hegedű (mély hegedű) tanszak növendékei egyszersmind a klasszikus kamarai zene művészi előadásában is gyakorlati oktatást nyernek.

f) A karének-tanszaknál: hangjegyek ismerete, zenészeti hallás, némi találási képesség.

Ezen feltételeken kívül minden növendéktől megkívántatik a jó hangjegyírás táblán és papíron.

Tandij fejében a magyar szent korona területéről való rendes növendékek fizetnek évenként, még pedig: 50 frtot a zeneszerzési, 50 frtot a magánének, 70 frtot a zongora, 50 frtot az orgona és 70 frtot a hegedű főtanszakban, továbbá 10 frtot a karének-tanszaknál.

Az 1885-ik tanévre a beiratkozások szeptember hó 1., 2., 3-ik napján délelőtt 10—12 óra közt történnek. A felvételi vizsgálatok pedig ugyane hó 4., 5. és 7-ik napjain délelőtt 10—12 és délután 4—6 óra közt tartatnak meg.

A beiratási határidők pontosan megtartatnak s a szeptember 3-án tul jelentkezők csak igazgatói vagy miniszteri engedéllyel vétethetnek fel.

A beiratási díj a főtanszakoknál 5 frt, és a karéneknél 1 frt, a mely a jelentkezésnél előre fizetendő. Budapest, 1885. augusztus hó közepén.

Az igazgatóság nevében:
Dr. Peregriny János,
titkár.

Helyi és vidéki hírek.

Tatragi szövő-iskola. A Tatragon felállítandó szövőtanműhely létesítése tárgyában a felterjesztés Koós Ferencz kir. tanácsos tanfelügyelő ur által már megtétt. A kérvényhez csatolt emlékiratot legközelebb közöljük.

Tartalékosok vitája. Aug. 24-én délben Hellman Frigyes ó-brassói koresmájában idevaló Vlederean Constantin tartalékos szakaszvezető a tényleges szolgálatban álló Badea Dumitru szakaszvezetőnek heves szóvita közt szuronyát elvévén, őt azzal hátba szurva, erősen megsebezte. — A sebesült a katonakórházba szállítatott, a tettes pedig letartóztatván, az illetékes bíróságnak fog átadatni.

A brassómezei méhészek f. 1885. évi augusztus hó 28-án megtartandó gyűlésének programja. A gyűlés helye: a Bartholomäi iskola épület, (Ó-Brassó 256. sz. a. 1) A kiállítás megnyitása d. e. 9 órakor, ugyanannak megtekintése, bemutatások és a látottaknak megbeszélése; 2) a mézelő növények eladása, és azoknak elterjesztése; 3) közebed »Gambrinus«-nál (a Zöldfa szállodán felül); 4) határozathozatal a 200 frt segélydíjnak méhtenyésztési célokra való felhasználása végett; 5) előadás a méhek őszi egyesítéséről; 6) előadás a méhek beteleltetéséről; 7) előadás a méhek elkábításáról; 8) egyéb közlemények és indítványok. A kiállítók kiállítandó tárgyaikat sziveskedjenek a gyűlés napon reggel 8 óráig az iskola épületbe beküldeni. Brassó, 1885. augusztus 20-án. A brassómezei gazdasági egyesület vezetősége.

A szurony. Vasárnap esteli 8 órakor a fegyvergyakorlatra bevonult tartalékos katona Kicsi Ferencz itteni bérkocsi-tulajdonos Fekete Dávidnál szolgáló kocsis Vajna Ferencznek bal arcját szuronyával felhasította. Dr. Tartler Frigyes megyei főorvos azonnal a sérülthez jutván, a sebet összevarrta, mire a rendőrség a sebesültet kórházba szállította. A tettes már a katonai állomási parancsnokságnak fejeztetett és az eset után a katonai őrzőjárat által a laktanyába kísértetett be.

Hymen. Jánosy György, a helybeli vasúti állomás derék tisztviselője, e napokban jegyezte el aranyosi Pacutin Dénes brassó-szörénymegyei ügyvéd művelt lelkü és szeretetreméltó leányát, Fatima kisasszonyt. — Gratulálunk!

Baleset-e? — Csik-dánfalvi Fejér Albert ács segéd tegnapelőtt délután az ó-brassói hosszú utcában Brassó, ALEXI könyvnyomdája

teljesen részeg állapotban és bevert fővel az uton fekve találtatott. A seb komoly volta miatt nevezett egyént a kórházba szállította a rendőrség. Hogy mi módon jutott a sebhez, eddig nem tudható; valószínűleg egy szerencsétlen esés okozta.

Látogatás Kossuth Lajosnál. Nagy hazánkfiánál egy nagyváradai orvos — ki jelenleg Olaszországban utazik — nevével együtt: legközelebb látogatást tett. Kossuth magyar látogatóit a legnagyobb szívélyességgel fogadta s hosszasabban társalgott velük. Az orvost meglepték az agg kormányzó ruganyos magatartása, szellemi [testi] elevensége, arcának üdesége. — Egészségének teljes birtokában van s még hosszú életre számíthat. A bucsu igen érzékeny volt. Kossuth az orvos nejét meg is csókolta.

Nagy tüzvész volt aug. 21-én délben a Sopronnal szomszédos faluban. Ötvennél több ház égett le a hozzátartozó csürökkel s egyéb melléképületekkel együtt. Részletesebb tudósítás még nem érkezett.

A fiúmei színház világitása. Fiuméből írják, hogy az ottani ujon épült színházban Kelmsky főmérnök vezetése alatt kísérletet tettek a villamos világitással. A kísérlet fényesen sikerült. A kivilágított színház gyönyörű látványt nyújtott; a villamos fény nyugodt, fehérszínű volt.

A Tettey féle csőd. Ritka kollegialitás je'et adták a budapesti könyvkereskedők azon alkalomból, hogy Tettey Nándor, a ki 35 év óta működik e téren a napokban csődbe került; elhatározták ugyanis a könyvkereskedők, hogy kartársuk mellett sorakozni fognak, a követeléseket törlesztik, új hitel nyitásával őt új tevékenységre serkentik s az eddig vele összeköttetésben állott külföldi könyvkereskedőket is hasonló eljárásra szólítják föl.

Örökösök kerestetnek. A felső-ausztriai ottenshaimi cs. kir. járásbiróság közhírré teszi, hogy Deyber Borbála Ottensheimban 150. számú tulajdon házában június 16-án elhunyt. Legközelebbi rokonai, kik az eszközölt kutatások szerint erdélyiek, örökségi igényeik fentartása végett jelentkezésre szólítatnak föl.

Szesélyes villám. Esztergomban f. hó 21-én nagy záporosó s égháboru volt, mely alkalommal a villám a Duna-utcai Kohn-féle házban lecsapott. A villám a tűzfalba csapott, honnét Epstein ezredorvos szobáját járta be. A szoba mennyezetén vagy 20 lyukat ütve, a szoba másik oldalára csapott, hol a kályhán, majd a fal vakolatán rést ütve, az orvos bronz-diszítésű íróasztalát s az ablakrámkát megperzselve, nyomtalanul eltűnt. Az ezredorvos és családja nem volt otthon.

A belgrádi polgármester vád alá helyezése. Gyorgyevics Vladan polgármester múlt évi számadási jelentésében a polgármesteri hivatal és a városi praefektúra mint ellenőrzési állami hatóság között felmerült nézeteltérés alkalmával, az államkormányzóság közegeire nézve becsmérő megjegyzéseket tett. Az átlamügyesség feljelentése folytán tehát a polgármester a hadügyminiszter, a rendőrhatalóság, a csendőrség, a belügyminiszter és a községi törvény megsértése miatt vád alá helyeztetett.

»Lödd magad agyon!« Stockerauban a lovas kaszárnyában egy dragonyos-ujonc ez ellentmondott szakaszvezetőjének, úgy, hogy ez rapport elé idézéssel fenyegeté. Ezt egy szóvita előzte meg, mely alatt a szakaszvezető, félig káromkodásképen, félig szójárásból, minden benső gondolat nélkül azt mondá: »Akaszd föl magad, lödd magad agyon!« A tornovi születésű ujoncz, Wehanez Ádám, azonban engedelmeskedett a szólás-mondásnak, bement a legénységi szobába, elővette revolverét, megtöltötte, s mellbe lötte magát. A golyó a szerencsétlen balmellén hatolt be, surolta szívet, s lapoczkáján át kijöve, a falba furódott. Az ujoncz állapota teljesen reménytelen. A szakaszvezető ellen a hadbíróóság megindította a vizsgálatot.

A kolera. Marseilleban aug. 21-én 69 ember halt meg kolerában; Toulonban két kolera haláleset fordult elő. — A járvány terjed a vidéken.

Brassai piaci árfolyam.

Brassó, 1885 augusztus hó 25-én.

Román papírpénz à 20 frankos	8.86 vétel	8.88 eladás.
» ezüstpénz à 20	8.80	8.85
Napoleon d'or (aranypénz)	9.90	9.91
Török lira	10.14	10.16
Orosz imperial	11.16	11.18
Arany	5.84	5.86
Orosz papírrubel	122.—	123.—

Felelős szerkesztő: Sztérényi József.

Kiadótulajdonos: Alexi könyvnyomdája.